

5

การฝึกภาคสนามร่วมฯ

ครั้งที่ 17

ร้อยยลี้ ณ บ้านรีสอร์ท 203

ลิมเจ็ดมี...ลิมเจ็ดเก้า
ภาคสนามร่วมฯ รวมทวงใจ
ลิมเอ็ดกึ่งจิลิมสอง
อาจารย์ตมขี้ไต้กั้นทาน
พต 1 ม้านนาพิง
นมื่อตเอ้อก้ลุดกั้น
พต 2 ม้านหนองผ้อ
แมตดลึงแกลนรรฆา
พต 3 ม้านหนองโฮ
ไต้ท้าวว่าตวันตรง
พต 4 อาจสำมารถ
ลิมลึงลึงการงานตม
ลี้ทตจัดสากา
โน้มนำสิงตังาม
วันนึ่งทพของ
แต่ใจขังน่วงนา

ขังขังนวกทักตอไม
นุ่งการในดัก้าลู่ซัน
นทานตริกตองกิงกั้นทาน
ร่วมผสานลากกิด
ไล่ลึงขังไมโนนสากาเอ
สุดแกลนกึ่งลิมเอ็ดนลึง
อ้อลือลือลือต้อลงมา
แมตโตรงการงานตมตม
ลี้สไตลีนต้อต้ออง
ร่วมมรรลวงเพลงทพกลิน
แกลลิวาตม้านลิมกม
จนมรรจวมลิมสองวัน
อนันตตำมื่อนาม
ทักแแต่กั้นตามไทภจเรสิ
อาจารย์นกไมไต้มา
ผากกลอนมาเกนตัวเอง

นก น นาทพิง
20 ตุลาคม 2542

ระหว่างวันที่ 11-22 ตุลาคม 2542

ณ ตำบลนาเพียง อำเภอกหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น

บทนำ

การฝึกภาคสนามร่วมๆ ครั้งที่ 17 มีนักศึกษาจาก 6 คณะ ได้แก่ คณะแพทยศาสตร์ ทันตแพทยศาสตร์ เทคนิคการแพทย์ เภสัชศาสตร์ สาธารณสุขศาสตร์ และสัตวแพทยศาสตร์ ชั้นปีที่ 3-4 จำนวน 588 คน คณาจารย์ 64 คน ทำการออกฝึกในพื้นที่ตำบลนาเพียง อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ภายใต้การดูแลของรองศาสตราจารย์ นพ.สมเดช พิณจสุนทร คณะแพทยศาสตร์ รับตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการฝึกฯ พร้อมคณะกรรมการร่วมจากทุกคณะ กระบวนกิจกรรมได้เริ่มขึ้นและเป็นไปตามขั้นตอนเพื่อให้ทุกอย่างมีความพร้อมสำหรับการออกสู่พื้นที่ ได้มีการจัดปฐมนิเทศนักศึกษาเพื่อแนะนำกฎระเบียบและแนะนำพื้นที่ในปลายเดือนมิถุนายน และจัดประชุมวางแผนบรรยายวิชาการอีกหลายครั้ง นักศึกษาที่ได้รับการจัดกลุ่มทำงานโดยแต่ละกลุ่มจะมีสมาชิกแตกต่างกันวางแผนโครงการ ขณะที่คณาจารย์ก็ต้องมีการซักซ้อมทำความเข้าใจร่วมกันในทางวิชาการ เป็นการสร้างความสัมพันธ์ในหมู่อาจารย์ต่างคณะได้อีกทางหนึ่ง ประสบการณ์ทั้งสิ้นทั้งมวลที่มหาวิทยาลัยโดยคณะกรรมการดำเนินงาน จะสัมฤทธิ์ผลมากน้อยไม่เพียงแค่ว่ามาจากหลักสูตรที่ได้รับการปรับปรุงมาอย่างดีเท่านั้น แต่ยังรวมถึงความตั้งใจจริงของนักศึกษาผู้ร่วมกิจกรรม สิ่งที่เราได้รับถือว่าเป็นพื้นฐานแห่งอนาคต เพราะนักศึกษาโดยเฉพาะศูนย์วิทยาศาสตร์สุขภาพ จำเป็นต้องเข้าใจอย่างลึกซึ้งถึงการทำงานกับประชาชนโดยเฉพาะในชุมชนชนบท มีทัศนคติที่ดีของผู้ให้บริการด้วยความสำนึกแห่งการเสียสละ ตระหนักถึงโอกาสที่สังคมให้แก่เราอย่างที่เราหลายคนไม่ได้รับ

เขต 1 ประกอบด้วย 5 หมู่บ้าน คือ หมู่ 1 บ้านนาเพียง หมู่ 2 บ้านโนนลาน หมู่ 3 บ้านโนนสาวเอ้ หมู่ 4, 13 บ้านเหมือดแอ่ มีบ้านที่นักศึกษาเข้าพัก 21 หลังคาเรือน รวมจำนวนนักศึกษา 235 คน ในช่วงการฝึกปฏิบัติงานในพื้นที่ นักศึกษาได้ทำกิจกรรมที่สำคัญและมีประโยชน์ต่อชุมชน 3 กิจกรรมคือ โครงการบริการชุมชน โดยดำเนินการรวมทั้งเขต มีทั้งสิ้น 15 โครงการ การวินิจฉัยชุมชน แยกเป็นรายหมู่บ้าน โครงการเพื่อแก้ไขปัญหาชุมชน แยกเป็นรายหมู่บ้าน โครงการประเภทให้ความรู้ จำนวน 7 โครงการ ได้แก่ โครงการเดินทางอย่างไรให้ปลอดภัยถึงบ้าน โครงการป้องกันและควบคุมโรคอุจจาระร่วง โครงการให้ความรู้เรื่องการปฐมพยาบาล โครงการส่งเสริมสมุนไพรเพื่อสุขภาพ โครงการให้ความรู้

ด้านโภชนาการและอนามัยเด็กแก่ผู้ดูแลเด็ก โครงการคุ้มครองผู้บริโภค โครงการอนามัยสิ่งแวดล้อมภายในบ้านและบริเวณบ้าน โครงการประเพณีให้ความรู้และให้บริการ จำนวน 8 โครงการ ได้แก่ โครงการสุขภาพดีสู่ผู้สูงวัยด้วยการออกกำลังกาย (ซิงก) โครงการส่งเสริมสุขภาพอนามัยเด็ก โครงการตรวจคัดกรองและส่งเสริมสุขภาพผู้ป่วยเบาหวาน โครงการลดปวดในผู้สูงอายุ โครงการส่งเสริมดูแลสุขภาพปากและฟัน โครงการตรวจหาหนองพยาธิในเด็กวัยเรียน โครงการตรวจคัดกรองหาสารเคมีกำจัดศัตรูพืชในเกษตรกร โครงการสร้างสวนสมุนไพรและส่งเสริมการใช้สมุนไพรใกล้ตัว ผลการวิจัยชุมชนและการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาที่ทำเป็นรายหมู่บ้าน ได้ปัญหาตามการจัดลำดับความสำคัญร่วมกันระหว่างนักศึกษา ผู้นำชาวบ้านและชาวบ้านที่สนใจ หมู่ 1 ได้แก่ ปัญหาแหล่งเพาะพันธุ์ยุง พาหะนำโรคและเชื้อโรค ปัญหาปวดเมื่อย ปัญหาโรคเบาหวานหมู่ 2 ได้แก่ ปัญหาบ้านและบริเวณบ้านไม่ถูกสุขลักษณะ ปัญหาเด็กแรกเกิดถึง 5 ปี ขาดสารอาหารระดับ 1 ปัญหาพื้นน้ำนมผู้ในเด็กวัยเรียน หมู่ 3 ได้แก่ ปัญหาโรคเบาหวาน ปัญหาปวดเมื่อย ปัญหาสุขภาพปากและฟันในเด็ก หมู่ 4 ได้แก่ ปัญหาการกำจัดน้ำเสียและขยะมูลฝอย

เขต 2 ได้ฝึกปฏิบัติงานในพื้นที่ หมู่ 6 บ้านหนองผือ โดยมีนักศึกษาของเขต 2 ทั้งสิ้น จำนวน 94 คน ได้จัดโครงการบริการชุมชนขึ้นจำนวนทั้งสิ้น 8 โครงการ ได้แก่ โครงการเยาวชนไทยกับสมุนไพรพื้นบ้าน โครงการอนามัยเด็กก่อนวัยเรียน โครงการเด็กรุ่นใหม่ยิ้มสดใสรักฟันสวย โครงการให้ความรู้เรื่องการใส่สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช โครงการร่วมมือร่วมใจป้องกันโรคไข้เลือดออก โครงการออกกำลังกายแบบซิงกเพื่อสุขภาพผู้สูงอายุ โครงการบ้านน่าอยู่ถูกสุขลักษณะ และโครงการนวดไทย จากกิจกรรมการค้นหาปัญหาในชุมชนที่ได้ดำเนินการ คือ โครงการร่วมมือร่วมใจป้องกันโรคไข้เลือดออก และโครงการให้ความรู้เรื่องการใส่สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช และโครงการกำจัดขยะในหมู่บ้านหนองผือ รวมเป็นโครงการแก้ไขปัญหาในชุมชน จำนวน 3 โครงการ

เขต 3 มีโครงการบริการชุมชนทั้งหมด 7 โครงการ ได้แก่ โครงการอาหารเสริมเพื่อสุขภาพ โครงการสมุนไพรใกล้ตัว โครงการพิชิตยุงลายป้องกันไข้เลือดออก โครงการคุ้มครองผู้บริโภคด้านอาหารและยา โครงการหนุนช่วยอนามัยดี โครงการอนามัยผู้สูงอายุ โครงการบรรเทาอาการปวดเมื่อยโดยการ

นวดแผนไทย ปัญหาสำคัญที่ค้นพบและเรียงตามลำดับความสำคัญ ได้แก่ ปัญหา การขาดความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีและการกำจัดภาชนะบรรจุสารเคมี ปัญหา เรื่องยุ่ง และปัญหาการกำจัดขยะ

เขต 4 มีโครงการบริการชุมชน 12 โครงการ ได้แก่ การปฐมพยาบาลเบื้องต้น โครงการอบรมและให้ความรู้เกี่ยวกับการควบคุมโรคในสัตว์ปีก โครงการกำจัดหอยเชอร์รี่และการแปรรูป โครงการให้ความรู้ด้านสุขภาพอนามัยแก่เด็ก โครงการแนะนำการใช้ยาเบื้องต้น โครงการออกกำลังกายเพื่อส่งเสริมสุขภาพในผู้สูงอายุ โครงการอบรมอาสาสมัครนวดไทยคลายปวดหลัง โครงการตรวจและให้ความรู้เกี่ยวกับโรคหนองพยาธิในชุมชน โครงการกำจัดลูกน้ำยุงลาย ป้องกันโรคไข้เลือดออก โครงการอนามัยเด็กวัยเรียนในชุมชน โครงการส่งเสริมภาวะโภชนาการในเด็กก่อนเรียนวัย โครงการสำรวจภาวะโลหิตจางในเด็ก โครงการแก้ไขปัญหาในชุมชน แบ่งตามหมู่บ้าน บ้านอาจสามารถหมู่ที่ 8 ได้แก่ โครงการฟันดีมีสุข โครงการกำจัดขยะมูลฝอยในชุมชน โครงการกินอยู่อย่างไรห่างไกลพยาธิ บ้านอาจสามารถหมู่ที่ 9 ได้แก่ โครงการสุขภาพิบาลกำจัดขยะจากครัวเรือนในหมู่บ้านอาจสามารถ (หมู่ 9) บ้านสัมพันธ์หมู่ที่ 10 ได้แก่ โครงการแก้ไขปัญหาการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช โครงการการควบคุมและกำจัดหอยเชอร์รี่โดยวิธีที่ไม่ใช้สารเคมี บ้านอาจสามารถหมู่ที่ 12 ได้แก่ โครงการกำจัดและควบคุมปริมาณหอยเชอร์รี่

มหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้ชื่อว่าเป็น “คลังภูมิปัญญาแห่งอีสาน” การพัฒนาภาคอีสานในช่วงเกือบ 4 ทศวรรษที่ผ่านมาเป็นสิ่งพิสูจน์ ศักยภาพอันไร้ขีดจำกัดของมหาวิทยาลัยอย่างชัดเจน การพัฒนาจากแผ่นดินที่แห้งแล้งเป็นผืนแผ่นดินแห่งความชุ่มชื้น จากไบหน้าที่อาบน้ำตาเป็นไบหน้าที่ยิ้มแย้ม จากความป่วยไข้ที่ยากจะเยียวยาเป็นความแข็งแรงของการบริการด้านสุขภาพ จากปรัชญาของสถาบันที่จะพัฒนาแผ่นดินให้เจริญรุดหน้าอย่างไม่มีที่สิ้นสุด หลักสูตรด้านการแพทย์สาธารณสุขเป็นสิ่งที่ทางมหาวิทยาลัยได้จัดขึ้นเพื่อผลิตบัณฑิตสาขานี้ออกทำงานรับใช้สังคม การเรียนในสาขานี้จำเป็นจะต้องเข้าใจสภาพโดยรวมของสังคมการทำนุศึกษาได้ออกฝึกในสังคมจริงเป็นสิ่งที่ จะช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์แทบทุกด้านของการทำงานร่วมกัน เพราะสิ่งหนึ่งที่บุคลากรด้านสาธารณสุขต้องมีก็คือ ทีมงานที่ดี

บันทึกประจำวัน

วันจันทร์ที่ 11 ตุลาคม พ.ศ. 2542

หกจุดศูนย์ฯ นอ ฉันตื่นด้วยความสดชื่นเบิกบานใจเตรียมพร้อมที่จะเปลี่ยนที่กินที่นอน ก่อนถึงเวลาเจ็ดโมงสี่สิบห้านาทีรดน้ำต้นไม้ก่อนที่จะไม่อยู่อีกสองสัปดาห์

เวลาแปดโมงเศษฉันกับทีมนักศึกษาอีกห้าคนเดินทางบนรถมินิบัสของคณะแพทย์คันสี่เหลี่ยมขาวเก่าโหม่งเก่านาทีกี่เข้าสู่เขตตำบลนาเพียงและได้เข้าบ้าน 6/1 แม่ป๋วย แท้สูงเนิน มีสถานที่ที่กึ่งรีสอร์ทให้พักผ่อน มีทุ่งนาสีเขียวด้านหลังแลเห็นใจบ้านของเราคือ บ้าน 203 ประกอบด้วย โก๋ (สัตว์แพทย์) จบ (สาธารณสุข) แหม่ม (ทันตแพทย์) บีม (กายภาพบำบัด) นิด หน่อง (เทคนิคการแพทย์) แบนก์ ตอย แซ่ (แพทย์) เก๋ เอ๋ แหม่ม (เภสัชฯ)

บ่ายโมงกว่าฝนก็พลันตก ราวๆ เกือบสี่โมงจึงหยุด ฉันปั่นจักรยานตระเวนไปสำรวจพื้นที่เริ่มจากสถานีอนามัยบ้านหนองผือ พูดคุยกับพี่เกษสุวรรณ สังกาวิทย์ เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน 5 วันนั้นเป็นวันแรกและวันปรับตัว ฉันเองก็ยังมินหัวกับความรับผิดชอบแต่คิดว่าคงลุล่วงได้ คำนี้การบอกกล่าวเล่าแจ้งต่อที่ประชุมบ้านคงพอรู้แนวทางชีวิตในสิบสองวันนี้แน่นอน โอ้ ! ฟ้าจำฟ้า ขณะประชุมรวมที่วัดฝนก็ตกกระหน่ำ แต่ราวสี่ทุ่มก็หยุด พอให้พวกเราเดินไปตามถนนแฉะๆ กลับบ้าน มีเวลาอาบน้ำและเข้านอน

วันอังคารที่ 12 ตุลาคม พ.ศ. 2542

เสียงไก่ขันปลุกให้ตื่นฉันลุกขึ้นในยามเช้าและรีบไปนำออกกำลังกายแบบซึกที่วัด เหนื่อยพอควรกับหน้าที่ประสานงานและดูแลความเรียบร้อยต่างๆ เกือบเก้าโมงย้ายไปประสานงานที่บ้าน 201 เรื่องที่มีนักศึกษาสาขาเทคนิคการแพทย์ได้รับข่าวการเสียชีวิตของคุณพ่อ เราจึงมีการอนุมัติกรณีพิเศษให้เดินทางกลับบ้านที่จังหวัดศรีสะเกษ และรีบกลับมาร่วมฝึกให้เร็วที่สุด อาจารย์วีรศักดิ์ ชายผา หัวหน้าเขตพาไปส่งขึ้นรถชมแพ-ขอนแก่น ที่ปากทางบ้าน

หนองแก จากนั้นเราพอจะมีเวลาจึงได้โอกาสสำรวจเขต 1 บ้านนาเพียง โนนสาวเอ้ และบ้านเหมือดแอ่ ได้พบอาจารย์สุชาติดา และอาจารย์บังอรศรี ภาควิชาเวชศาสตร์ชุมชน รวมทั้งอาจารย์ วิบูลย์ ภาควิชาเภสัชกรรมชุมชน ทักทาย กันได้ไม่นานเราก็ต้องรีบกลับเขต 2 มาทัน รถหน่วยโลตัสทัศนูปกรณ์ และรถขนจักรยาน มาถึงพื้นที่พอดี

บ่ายสามโมงชวนอาจารย์นฤมลออกสำรวจ พื้นที่เริ่มที่บ้านผู้ใหญ่บ้าน หรือบ้าน 206 ซึ่งอาจารย์ชัชวาลย์ และอาจารย์นงลักษณ์ เป็น อาจารย์ประจำบ้าน แล้วไปรับจักรยานที่บ้าน 201 ปั่นไปกินขนมต้มที่บ้าน 205 มีโอกาส สนทนากับนักศึกษาศรีปริญาโท จอห์นสัน พิมพิสาร ครั้นจะเดินทางกลับก็เลยชวนกันไปเยี่ยมเขตสอง ที่ตลาดอาจสามารถ ได้พบปะอาจารย์ปริดา อาจารย์ชาญชัย อาจารย์ บัตพงษ์ และอาจารย์ปิยธิดา (เป้า) แต่ละคนล้วนน่ารักดูชุมชน เบิกบานใจ อภัยคยดี ทุกคน ท้ายชั่วโมงที่ทำภาคบ่ายฉันปั่นจักรยานไปประชาสัมพันธ์ที่หอกระจายข่าวที่บ้าน ผู้ใหญ่บ้าน ก่อนพาอาจารย์นฤมลไปเยี่ยม บ้าน 207 จึงกลับบ้านเรา

คำนี้มีอะไรดีๆ ของบ้าน 203 ให้ทำอีกมาก ฉันเริ่มให้นักศึกษาทำแบบประเมิน กันเองและนำเสนอวงประชุมบ้านด้วยวาระมากมาย วิธีการดำเนินงานและจับสลากกิจกรรม เราใช้เวลา หนึ่งชั่วโมงก็เสร็จ โดยเฉพาะเรื่องแจ้งเพื่อทราบ จาก กรรมการเขต และมีเรื่องเด่นคือ **มติการห้ามนอน กลางวัน** ซึ่งนักศึกษาเสนอกันเอง สุดท้ายฉันตรวจ สมุดบันทึกประจำวันของนักศึกษา

และเขียนบันทึกต่ออีก นิด ก่อนคิดจะนอน ्हึ่งท้ายด้วยคำพังเพยที่ ว่า **“เลี้ยงช้าง กินขี้ช้าง”**

วันพุธที่ 13 ตุลาคม พ.ศ. 2542

วันที่สามของการ
ฝึกภาคนามร่วมๆ ฉันยังคง
ตื่นเช้าตามปกติและไปร่วมนำออก
กำลังกายแบบซึกงตอนเช้า มีสมาธิ
เพิ่มขึ้นมากจนต้องขยายวง ฉันมีปริยา
กมลไปช่วยเซ็คชื่อผู้มาร่วม และ
ประเมินนักศึกษาโครงการผู้สูงอายุร่วม
กับอาจารย์นฤมล แล้วจึงกลับบ้านไป
กินข้าว เข้านี้ฉันไม่ได้ไปไหนเนื่องจาก
โครงการ 8 จะมาปรึกษาเตรียมการ
เรื่องโครงการนวดไทยที่บ้าน

ครั้นบ่ายจึงเร่งรวมคณะเนนบ้าน
และโครงการ รอกการมาปรึกษาหารือ
จากนักศึกษา เขต 4 ที่ได้รับอนุญาตให้
เดินทางข้ามเขตมาอัดเทปเพลงซึกง รว
บายสามครั้งอาจารย์ชลอ เวะมาเยี่ยม
ฉันจึงได้ติดรถไปเที่ยวเขต 3 พร้อม
อาจารย์นฤมล ทำให้มีโอกาสพบ
อาจารย์รัชฎา (นุ่ม) อาจารย์ประชาสรรค์
(โหน่ง) และอาจารย์สมพงษ์ ทำให้เรา
ได้ร่วมวงสนทนากันมากมายตั้งแต่ไร้
สาระจนถึงได้สาระ ฉันประทับใจกับ
บทกลอนสนุกสนานของฝากจาก
อาจารย์ชลอ และวิธีการดูดวงพื้นฐาน
ด้วยนี้ทั้งห้า จากหัวแม่มือไปหาหัวก้อย
ทรัพย์สิน ปัญญา วาสนา ขี้ข้า (ภาระ) ขุนนาง

คาถามุชาเมีย

รักเมียต้องอดทน	ต้องเป็นคนเคารพเมีย
รักเมียต้องสงเสียด	อย่าให้เมียต้องสงสัย
รักเมียต้องรักเดียว	อย่าได้เที่ยวไปรักใคร
รักเมียต้องทำใจ	ถึงอย่างไร เธอก็เมีย
รักเมียอย่าซีเหล้า	ถ้าเมียเหงเราจะเสีย
รักเมียอย่าอ่อนเพลีย	คนรักเมียต้องแข็งแรง
รักเมียอย่าเที่ยวดึก	จะเกิดศึกผิดสำแดง
รักเมียอย่ารุนแรง	ค่อยๆ แฉง อย่าขับไ
รักเมียต้องยอมเมีย	เพราะว่าเมียไม่ยอมใคร
รักเมียต้องเข้าใจ	ไม่มีใคร ใหญ่กว่าเมีย
รักเมีย อย่าเถียงเมีย	คำพูดเมียใหญ่กว่าใคร
ชาติหน้ามีฉันใด	จงจำไว้อย่ามีเมีย

คาถามุชาผัว

รักผัวต้องให้ผัว	หมดทั้งตัว	หมดทั้งใจ
รักผัวต้องอ่อนไหว	ผัวว่าไง	ต้องว่าตาม
รักผัวต้องเคารพ	ต้องประจบ	ไม่ลามปาม
รักผัวต้องคล้อยตาม	ไม่ว่าวาม	คอยเอาใจ
รักผัวต้องอดทน	ผัวเป็นคน	ไม่ยอมใคร
รักผัวต้องทำใจ	ใช้ผัวใคร	ก็ผัวเรา
รักผัวต้องหมั่นสวย	เดี๋ยวจะชวย	ผัวไม่เอา
รักผัวต้องคอยเฝ้า	ถึงผัวเมา	ก็ตามใจ
รักผัวต้องฝึกฝน	ผัวเป็นคน	ชอบของใหม่
รักผัวต้องเข้าใจ	ผัวไปไหน	อย่าห้ามปราม
รักผัวต้องแข็งแรง	ต้องพลิกแพลง	ให้บาทหวม
รักผัวต้องทุกยาม	ไม่ชักถาม	ให้ทวนใจ
รักผัวต้องกล้าเสีย	ยกน่องเมีย	ให้ผัวไป
รักผัวต้องสนใจ	ผัวเป็นใจ	ต้องคอยดู
รักผัวต้องพูดง่าย	ไม่ไววายว	ไม่ลบหลู่
รักผัวต้องเฝ้าดู	หาอีหนู	มาเอาใจ
รักผัวต้องเชื่อฟัง	ผัวเสียงดัง	ต้องทนไหว
รักผัวต้องรู้ใจ	ผัวอยากได้	ต้องหามา
รักผัวต้องใจเย็น	ผัวนั้นเป็น	เช่นเทวดา
รักผัวต้องบูชา	ผัวมีค่า	กว่าสิ่งใด
รักผัวต้องรักเดียว	อย่าไปเที่ยว	รักผัวใคร
รักผัวต้องแนใจ	ผัวของใคร	ก็ของมัน
รักผัวต้องแนแน	ต้องรักแท้	ผัวของฉัน
รักผัวต้องยึดมั่น	ทุกข้อนั้น	สำคัญเคย...

จาก... **ลุงลอของพวกเราชาวภาคนามร่วมๆ**

ราวๆ บ่ายห้าโมงฉันได้ดอกกุหลาบจากบ้าน 305 โกลัฯ บ้านที่เจียรนัยพลอย จึงมีกุหลาบกลับไปให้บัตดีคือ น้องเบงก์ ฉันแอบเสียบดอกไม้ไว้ที่ป้ายชื่อหน้าบ้าน การประชุมเซตวันนั้นแทรกด้วยความสนุกสนาน จากการฟังข่าวสารทางวิทยุเวลา 19.00 น. เซต 2 ของเราได้ฝากเสียงลอยลมและความคิดถึงไปยังเซตอื่นๆ ด้วย คึนนี้สันหนนาการของบ้านได้ดำเนินการครั้งใหม่ให้ทุกคนเฉลยการเล่นบัตดี บัตดีดอก เพราะหลายคนความมันแตกชะแล้ว ฉันจึงได้บอกเบงก์ในฐานะบัตดี และบอกน้องในฐานะบัตดีดอก และได้รู้ว่านิตเป็นบัตดี และโกเป็นบัตดีดอกของฉัน พวกเขาต้องจับสลากใหม่ในการเล่นโมนิโต คือสามารถเป็นได้ทั้ง**บัตดีและบัตดีดอกแบบทูอินวัน**

คึนนี้ฉันให้ทุกคนรีบประชุมบ้าน แม้ว่าจะมีคนขออาบน้ำ ทั้งๆ ที่ก่อนหน้านี้มีเวลาทำภารกิจส่วนตัวก็ไม่รีบทำ เพราะฉันเห็นว่าส่วนรวมต้องมาก่อน ฉันรู้ว่าคงเกิดความไม่พอใจบ้างแต่คิดว่าได้ทำดีที่สุดแล้วในฐานะอาจารย์ประจำบ้านท้ายสุดของวันนี้ฉันเขียนบันทึกที่ไม่จบก็ต้องเข้านอนแล้ว เพราะง่วงเหลือเกิน

วันพฤหัสบดีที่ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2542

ตีห้ากว่าฉันตื่นด้วยความสดชื่น ฟ้ายังสลัวๆ แต่ฉันไม่รอรูกุ้งเข้าห้องน้ำทันที หกโมงเศษๆ ฉันก็ได้ไปร่วมงานกับนักศึกษาโครงการ 6 ที่วัด มีผู้สูงอายุมาร่วมมากมาย และยังได้ร่วมถวายสังฆทานที่อาจารย์วีรศักดิ์เตรียมมาด้วย หลังการออกกำลังกายฉันไปร่วมวงกินข้าวเข้ากับบ้าน 205 กระทั่งแปดโมงครึ่งมีรถมารับ ไปชมโครงการบริการเซต 4 ได้แก่ โครงการอนามัยเด็ก โครงการประกวดหอยเชอรี่ โครงการนวดไทย และการใช้ลูกประคบ ได้แวะทั้งที่วัดและที่สถานีอนามัย ยังเจออาจารย์ปัดพงษ์ อาจารย์ปิยธิดา อาจารย์ธีรวัฒน์ อาจารย์วิฒนะ และอาจารย์ปุ้มด้วย

เราเดินทางเข้าในเมืองเวลาเก้าโมงเศษไปลงแพลตฟอร์นแพทย์ 5 เอาของไปเก็บห้าโมงเย็นฉันรอรถมารับเดินทางกลับเข้าหมู่บ้าน มีเสียงฮอตดอกออร์อยๆ กินบนรถฟังเพลงเพราะๆ ช่วงทไวไลท์ และไปค้ำในบ้านอาจสามารถ อาจารย์พรณี และอาจารย์สมเดช ชวนกินข้าวเย็นด้วย ทั้งได้สนทนากับอาจารย์ปริดา แยมเจอร์วงค์ ท่านผู้เฒ่าวัยหกสิบกว่าปี ผู้ชวนให้ฉันอยู่ชมหมอลำซึ่งยุคไฮเทค และอาจารย์ชาญชัย ผู้ฝากข่าววิทยุไปยังบ้าน 203 ว่า "เซต 4 จะไปส่งถ้าอาจารย์นิกไม่หนีตามหมอลำซึ่งไปก่อน" ราวสามทุ่มครึ่งรถสองแถวใหญ่ของเซต 4 มาส่งฉันถึงบ้าน 203 ทันฟังประชุมบ้านพอดี

และร่วมสุขสันต์วันเกิดให้แก่ต๋อย นักศึกษาแพทยศาสตร์ สร้างความเบิกบานใจแก่บ้าน 203 และได้ร่วมกันทำงานเต็มที่ ส่งท้ายด้วยการตรวจสอบบันทึกประจำวันของนักศึกษา ทำให้ฉันเข้านอนเป็นคนสุดท้าย และต้องวิ่งออกไปเก็บผ้าเมื่อได้ยินเสียงฝน ฝนตกหนัก เสียงดังมากเหมือนหลังคาจะรั่วก็ไม่ปานหลังคาสังกะสีก็ยิ่งทำให้เสียงฝนดังมากเป็นพิเศษ ส่งท้ายจริงๆ เมื่อตรวจงานเสร็จฉันจึงเข้านอน แต่ยังไม่ทันจะเข้านก็ได้ยินเสียงพูดคุยว่า เก๋ได้สัมผัสตัวอะไรบางอย่างลื่นๆ กลมๆ บอกว่าเกรงจะเป็นงู แต่คุณยายบอกว่าอาจจะเป็นหางหนูก็ได้นะ และเหตุการณ์นี้ทำให้เซ็งตื่นเข้ามาแล้วเล่าให้ เพื่อนๆ ฟังว่า “**ฝันเห็นงูรัดข้อมือ**” เฮ้อ ! บ้านหรรษา

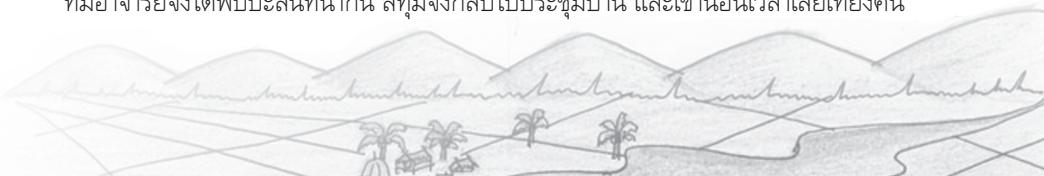
วันศุกร์ที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2542

กิจกรรมยามเช้าวันนี้ผ่านพ้นไปได้ด้วยดีเช่นเคย ได้ร่วมประชุมโครงการด้วย เกือบแปดโมงครึ่งกินข้าวเช้าเสร็จ รีบปั่นจักรยานกลับมาร่วมโครงการนวดไทย

ประมาณสิบโมงครึ่งหลังจากอาจารย์สมเดชเดินทางเข้ามาเยี่ยม รถตู้ของคณะเทคนิคการแพทย์โดยการนำของ**ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิชัย อึ้งพินิจพงศ์** ก็เข้ามาถึงมินิริตรา และจอดรถในมาด้วย ฟังด้วยน้องท็อป และน้องทิม ลูกชาย และลูกสาวของอาจารย์วิชัย คณะผู้มาเยี่ยมช่วยทำให้บรรยากาศของโครงการดำเนินไปด้วยดีเที่ยงครึ่ง ฉันนำทิมไปกินข้าวที่บ้าน 203 นำชมบ้านรีสอร์ท และเก้าอี้ที่ทำจากไม้ตาลที่นอนแสนสบายประทับใจทุกคน

ราวบ่ายโมงครึ่งโครงการจึงเริ่มขึ้นอีกครั้งที่วัด มีเรื่องที่ต้องแก้ปัญหาหลายอย่าง ทั้งได้รับความกรุณาจากอาจารย์วิชัย ช่วยเป็นวิทยากร กระทั่งบ่ายสามจึงถ่ายภาพร่วมกันก่อนเดินทางกลับมหาวิทยาลัยขอนแก่น เวลาที่เหลือฉันจึงได้ช่วยนำการออกกำลังกายแบบฤษีตัดต่อน 15 ท่า เป็นที่สนุกสนานครื้นเริง เกือบสามสิบนาทีรวมทั้งเวลาอธิบายและให้สาระเสริมในเรื่องจรรยาบรรณ และการทวงแหวนภูมิปัญญาไทยที่ควรค่าต่อการอนุรักษ์

คำคืนนี้ฉันคงมีความสุขกับชีวิตที่สดใสกับงานที่ผ่านไปกับความห่วงใยที่คาดว่าจะมีรอบดีการประชุมรวมอาจารย์และนักศึกษา เตรียมการเรื่องวิเคราะห์ปัญหาของชุมชนที่มีอาจารย์จึงได้พบปะสนทนากัน สี่ทุ่มจึงกลับไปประชุมบ้าน และเข้านอนเวลาเลยเที่ยงคืน

วันเสาร์ที่ 16 ตุลาคม พ.ศ. 2542

เขียนบันทึกด้วยร้อยกรอง

เข้านิคมใหม่ฉันจึงสวดเสนาะมีอันเก่า
 แต่อย่างเก่าเรื่องราวสุพรรณมา
 ฝนลงปรอยๆ เอนฉันไม่ไหว
 ดนธราอาจไม่มาออกกำลัง (แต่มีตนพอสวมตวนะ)
 จากนั้นแปดโมงสิริงานโครงการ
 อาจารย์นฤมลจัดการรวมฉันไม่ได้
 ชวนกันละเรียนงานการไม่ไหว
 ดวงเราไม่ดวงกลุ่มนก (ผู้สูงอาย) มันตกลง
 ก็ทิ้งจกฉันมันจึงทะเลอรอนกันทั่ว
 สองทุ่มหนึ่งร้องว่าว ! จีนดีอันรมัง
 วิทยุสื่อสารติดต่อผู้รับสามทุ่มครึ่ง
 ท่านเสวีตรมติดต่อการกิจทางน้ำ
 ฉนั้นฉันเสนาฉันว่าน้ำอันใด
 สามทุ่มสามทานไป "ดีมีน้ำ" "อานน้ำ"
 จึงฝากข้อความการกิจทางการ
 เพื่อจะประสานเตรียมการประชุม (อาจารย์)
 สิบโมงเดินทางไปยังทะเล
 ลานบ้านหมุดต้นน้ำดูน้ำชม
 ดาราไอกะซั่มกล่อซั่มบานอารมณ์
 รื่นรมย์สุขสันต์ สมการกรงานเดิน
 เราเริ่มสิบเอ็ดโมงล่องถึงบางสอง
 ทุกคนได้ล่องร้องเพลงร่วมกัน
 มีดักขั้วเพลงเจ้าภาพจงเจริญ
 จัมนือกันเพลิน "โมกมี้ออคา" (ของโอม)
 ฝนตกพอดิ่กุ่มดีจริงๆ
 อาจารย์นฤมลตนจริงและจนถึงอย่างฉัน
 ม่างสามทำตะแนลงแรงช่วยกัน
 เสรีใจไว้เราพลันม่างสี่พอดิ่

- ฝนตกเฉอะแฉะเตรียมอานน้ำกันทั่ว
- ตูยกันตราๆ ในวงประชุม (ทุ่มหนึ่งก็วัด)
- กลั้มมันเริ่มก็ ร่ำวงประชุมหม
- โอ้! ช่างเสนาสุข สมดังอารมณ์ของ
- เอจึงด้วงประการฉะนี้

วันอาทิตย์ที่ 17 ตุลาคม พ.ศ. 2542

ดูเหมือนจะเริ่มรู้สึกว่างแบบสบายๆวันหนึ่งตรงกับวันพระวันศีล มีผู้คนมาทำบุญที่วัดจนเต็มศาลา ฉันร่วมทำบุญตักบาตรได้เห็น ประเพณีการกรวดน้ำของที่นี่ว่าแปลกไปจากที่เคยเห็น คือการปั้นข้าวเหนียวตามจำนวนของเจ้ากรรมนายเวรที่เราจะอุทิศให้ แล้วจึงหยาดน้ำลงไปในถ้วยที่มีข้าวเหนียวนั้น แล้วนำไปเทที่โคนต้นไม้ใหญ่ นี่คือวัฒนธรรมพื้นบ้านที่น่าสนใจอีกเรื่องหนึ่ง กลุ่มพ่อแม่ที่มาจำศีลก็ยังคงอยู่บนศาลาวัด ส่วนคนที่เหลือก็มาร่วม ออกกำลังกายกันอย่างล้นหลาม

แปดโมงเศษกลับบ้านไปกินข้าวเช้า และรอการมาของนักศึกษาโครงการนวดไทย เพื่อประเมินผลและให้ข้อคิดเห็นทั้งท้าย หลังปิดประชุมพิกุลกับเสรี (นัส) เอาเฟรนชิปมาให้ฉันช่วยเขียนให้ ไม่นานก็ขึ้นรถตู้ของเขต 3 ไปร่วมถวายอาหารเพลที่วัดบ้านหนองไฮ และได้รับความกรุณาจากอาจารย์พระศักดิ์พาไปเยี่ยมอาจารย์สุชาติที่บ้าน 101 แต่ไม่พบ จึงนั่งรถเยี่ยมชมเขต 1 เข้าถนนเล็กๆ วกไปวกมาจนผ่านบ้าน 108 ไปถึงบ้าน 109 ตั้งใจจะไปเยี่ยมอาจารย์เชิง เสียหายที่อาจารย์กลับไปแล้ว แต่เราก็ได้ไปเยี่ยมอาจารย์สุปริดาบ้าน 102 พวกเราจึงได้สนทนาเรื่องการวิเคราะห์สังคมชนบท เสียหายถ้าไม่รีบกลับก่อนบ่ายสาม ฉันคงมีโอกาสดูได้เห็นพิธีกรรมการสะเดาะเคราะห์ของบ้านนาเพียง แต่ก็ทำให้มีเวลาให้นักศึกษาที่บ้านเข้ามาปรึกษาหารือเรื่องส่วนตัว เริ่มจากตอยที่มาคุยเรื่องอาการปวดหลังจากหมอนรองกระดูกเคลื่อนของตนเอง แแบงก์ก็สงสัยว่า “ความจริงใจ” ที่ฉันเขียนลงไป ในสมุดบันทึกประจำวันของแบงก์นั้นหมายความว่าอย่างไร จึงทำให้แบงก์ได้มีโอกาสทำสิ่งที่ดีขึ้น และคนที่ฉันนึกไม่ถึงอีกคนที่เข้ามานำตาซิมคือ โก๋ (โกวิท) เขาบอกว่า “เขาอิจฉาแบงก์กับเก๋ที่มีคุณพ่อ - คุณแม่มาเยี่ยม” ในขณะที่ตนเองเพิ่งเสียคุณพ่อไปได้หนึ่งเดือนเท่านั้น ฉันเพียงแคร์บัพเพื่อให้โก๋ได้ร้องไห้เต็มที่ และดีขึ้นในที่สุด

ค่านี้อูททั้งสิบสองเร่งทำอาหารและกินข้าวร่วมกันเสรีจกก่อนหนึ่งทุ่ม เวลาเดินทาง สูเขต 3 ตามสัญญาที่ให้กับเด็กๆ หลังจากทำอาจารย์พระศักดิ์ เชิญชวนนักศึกษาไปเขต 3 และหลังจากที่แน่ใจแล้วว่าไม่มีกิจกรรมของเขตที่สำคัญและได้รับอนุมัติจาก

ที่ใดที่ลูกฉันนี่ก็ทุกที่ได้เช่นนี้
รอที่พี่เราพร้อมก็จะรับกับมัน

อาจารย์วีระศักดิ์ หัวหน้าเขตเรียบร้อยแล้ว นักศึกษาสนุกสนานกันเต็มที่ ปลื้มเมื่อได้พบเพื่อนต่างเขตและยังได้ดูงานการเช็คเครือข่ายวิทยุสื่อสารโดยอาจารย์ประชาสรรค์ ตามด้วยดูการเจียรในพลอยบ้าน 302 ชมที่ร้องเพลงหน้าบ้าน 304 บ้านที่มีตะขามมาใต้แขนอาจารย์พีระศักดิ์ ยังโชคดีที่อาจารย์เคลิ้มหลับจึงไม่ได้เคลื่อนไหวร่างกาย มีเช่นนั้นคงถูกกัดไปแล้วก็ได้ ทุกคนไปรวมตัวหน้าร้านหมอลำในวัด ซึ่งถูกจัดให้มีคาราโอเกะมาตั้งเอาไว้ อาจารย์หมอสมพงษ์เชิญบ้าน 203 ขึ้นไปร้องเพลง ซึ่งพวกเรา ก็ตกลงด้วยเพลง “จะขอกรีบขอ” และเพลง “หนูไม่รู้” ก่อนกลับเขต 2 เวลาสามทุ่มครึ่ง โอกาสนี้ถือว่านักศึกษาได้มาดูงาน ดูการนำเสนอต่อชุมชนด้วยในอีกแนวหนึ่ง ตัวอาจารย์เองก็ได้พบปะกัน อาทิ อาจารย์ศรีน้อย อาจารย์สุบิน อาจารย์เสรี อาจารย์ประชาสรรค์ อาจารย์อัศรานี และอาจารย์พีระศักดิ์ คืนนี้เราได้มอบบรรยากาศดีๆ ให้แก่นักศึกษาบ้าน 203 เสียตายขาดบรรจบหัวหน้าบ้านคนเดียวที่ต้องไปประชุมโครงการบริการ ค่าคืนนี้ก็จบลงอย่างบริบูรณ์

วันจันทร์ที่ 18 ตุลาคม พ.ศ. 2542

กิจกรรมยามเช้ามีการพัฒนารูปแบบมากยิ่งขึ้น ฉันเริ่มให้พ่อแม่ เป็นผู้นำการออกกำลังกาย แปะโม่งครึ่งจึงออกเดินทางเข้ามหาวิทยาลัย กว่าธูจะเรียบร้อยก็เกือบหกโมงครึ่ง เดินทางกลับแวะบ้านหนองผือ กินข้าวบ้าน 405 ตามคำเชิญของอาจารย์นุสรา มีบัวลอย ฟักทองและบัวลอยเผือกปิดท้ายความอร่อย แต่ฉันก็ยังไมลื้มภารกิจที่เขต 2 กลับมาทันฟังการวินิจฉัยชุมชนครั้งที่ 2 ที่วัด

ราวสามทุ่มฉันร่วมประชุมบ้านกับนักศึกษา ซึ่งวาระเด็ดคือ วาระอื่นๆ ร่วมกัน ลูซสันต์วันเกิดให้น้องเซ็งโดยมีแม่ปุยเป็นประธาน เป็นครั้งแรกที่ฉันได้กินเค้กหน้าละ นำความขบขันมาสู่ทุกคนแต่ยังไม่เท่ากับเรื่องเจ้าบุญรอดโก๋น่อยที่รอดชีวิตอย่างเสียดฉิว แซงขอซื้อชีวิตมันในราคา 70 บาท เพื่อทำบุญวันเกิด นี่คือนับที่กินหน้า 8 ของภาคสาม ร่วมมหาวิทยาลัยขอนแก่น ปี 2542

วันอังคารที่ 19 ตุลาคม พ.ศ. 2542

กิจกรรมเช้านี้ยิ่งเพิ่มความมั่นใจของฉันในการสร้างกลุ่ม ออกกำลังกายแบบซึ่ก เกือบแปดโมงปั่นจักรยานเข้าเส้นทางเล็กลัด เลาะถึงบ้านพ่อผู้ใหญ่บ้านบ้าน 206 ได้คุยเตรียมงานกับอาจารย์สรพรเพชญ

บายสามไปสถานีอนามัยรประชุมร่วมกับโครงการนวดแผนไทยที่นัดหมายกับกลุ่มชาวบ้านที่สนใจ และมีครูรำพรณี มีตขุนทด และพี่น้อง (เกษสุวรรณ สิงหาวุฒน์) เจ้าหน้าที่สาธารณสุข มาร่วมรับฟังและเป็นพี่ปรึกษา ช่วงต้นการดำเนิน กลุ่มค่อนข้างสับสนพอควร ฉันต้องคอยแนะนำพอสมควร และในที่สุดก็ผ่านพ้นไปได้ ด้วยความเรียบร้อยและลงตัว เราได้กลุ่มแกนนำแพทย์แผนไทยและการออกกำลังกายสืบเนื่องต่อไป

ราวห้าโมงเดินกลับบ้าน มีเวลานั่งเขียนบันทึก อาบน้ำก่อนค่ำมีดและกินข้าว ตอนแรกตั้งใจว่าจะไปฟังข่าวสารทางวิทยุรอบทุ่มตรงก็เกิดเปลี่ยนใจ นั่งตรจวมุดบันทึกประจำวันของนักศึกษาต่อจนครบสิบสองคน สามทุ่มเศษเสร็จทันประชุมบ้าน และมีเวลาตรวจรายงานวิถีชีวิตชุมชนและพูดคุยกับเด็กๆ สิ้นสุดบันทึกประจำวันวันที่ 19 ตุลาคมเพียงเท่านี้

วันพุธที่ 20 ตุลาคม พ.ศ. 2542

สำหรับวันนี้ ฉันได้พูดคุยบางสิ่งบางอย่างกับโกวิทผู้ไม่ใช่ น้องโก้ คนเดิมมาได้ 2 - 3 วัน แล้ว ได้รับรู้เรื่องบางอย่างที่คิดว่าจะช่วย นักศึกษาได้ โดยเฉพาะบรรจบผู้ที่กำลังหอยเหงาในชีวิตเพราะน้องแอน บ้าน 202 อาหารเข้าที่บ้าน 202 จึงเป็น**วงปิดใจเล็กๆ** และเกิดการนัดหมาย ร่วมกันรับประทานอาหารเช้า แม้จะเสร็จธุระและไขปัญหาบางอย่างให้เด็กๆ ได้แล้ว เวลาที่เหลือฉันจึงพร้อมเต็มที่สำหรับงานที่ตนเองเตรียมมา

บายสี่โมงฉันไปตลาดเหมือนอดแเอ และได้พาอาจารย์นฤมลไปเยี่ยมบ้าน 102 ก่อนกลับมาเซต 2 และแล้วอาหารค่ำก็นำความสุขใจมาสู่สมาชิกทั้งบ้าน 202 และ 203 แล้วยังได้ขึ้นรถบิคอัพมาวัดด้วยกัน เพื่อประชุมการนำเสนอโครงการและการวินิจฉัยชุมชน ซึ่งนักศึกษาเซต 2 ทำได้ดีมาก ฉันว่าจะปิดสมุดบันทึกวันที่ 20 ตุลาคม ที่ศาลา วัดแต่ก็ปิดไม่ลง

เมื่อเวลาสามทุ่มครึ่งขณะรอเริ่มประชุมบ้าน ก็มีเรื่องมากมายให้สนทนา ร่วมกัน และโก๋คนเดิมก็มีลูกเล่นมาหลอกฉันโดยมีลูกบ้านอยู่รอบข้าง พร้อมกับแจ้ง ว่า “พวกเราทุกคนมีของบางอย่างจะให้อาจารย์” พร้อมกับยื่นถาดเล็กๆ ก้อนหนึ่ง มาให้และถามว่า “อาจารย์จะเอาไหมครับ” นักศึกษาทุกคนบอกว่า “อาจารย์อย่าเอา เลยค่ะ” แต่ในที่สุดฉันก็ตัดสินใจว่าจะเอาก็พลันมีรถตู้จากเขต 3 แวะมาเยี่ยม ยิ่งเพิ่มคนเชียร์ไม่ให้อาจารย์รับ แต่ในที่สุดฉันก็เอาพร้อมกับหยิบถาดขึ้นมา อย่างระมัดระวัง ทันใดนั้นทุกคนก็พูดพร้อมกันว่า “อาจารย์เป็นคนเอาถาด” ทำให้ ฉันหัวเราะก๊าก ระคนความประทับใจอย่างมากมาย

ราวสี่ทุ่มเมื่อหัวหน้าบ้านกลับมาจากการประชุมกรรมการเขตแล้ว ทุกคนก็อ่าลา ราตรีสวัสดิ์ (โอยาซุมินาไซ) บ้าน 301 ที่มาเยี่ยมเยือนพวกเราถึงบ้าน ก่อนที่พวกเรา จะประชุมบ้าน และทำแบบทดสอบครั้งที่ 2 หลังจากนั้นยังต้องตรวจรายงานครอบครัว ของนักศึกษาด้วย ดูไปได้แค่สองกลุ่มก็เรียบบร้อย นอนๆ ...

วันพฤหัสบดีที่ 21 ตุลาคม พ.ศ. 2542

ตีห้าเวลาตื่นของบ้าน 203 ตอยประกาศจากคณะปฏิบัติตามด้วย เสียงของโก๋ที่พูดว่าอย่านอนกินบ้านกินเมือง ทุกคนจึงจำใจต้องตื่น กันหมด และหกนาฬิกาพวกเราจึงไปรวมตัวกันที่วัด ร่วมกันทำบุญ ตักบาตรและถวายภัตตาหารเช้าจนเสร็จ ขณะที่รอฟ้อพราหมณ์ และนางรำ บายศรีสู่ขวัญ พวกเราก็รับประทานอาหารเข้าร่วมกันเป็นแถวยาว และฉันก็ประสาน กับฝ่ายดำเนินการของนักศึกษาในการสนทนาการเล็กๆ ด้วยการส่งตัวแทนแต่ละบ้าน มาแจ้งรายการอาหาร ซึ่งบ้านสามทำได้ดีที่สุดเมื่อให้แข่งไปแจ้งว่ามีลาบเสนห์สาวบ้านสาม แกงอ่อมหนุ่มหล่อ และแกงบวดฟักทองไม่รู้อีหลี ทำให้ทุกคนฮือฮากันมาก และพอถึง บ้านแปดก็เลยมีรายการอาหารแกงจืดสี่สี่ ผัดผักสี่สี่ครึ่ง และของหวานตีห้า เลยได้ฮากันตรี้ม

เวลาเก้าโมงหลังจากที่ตัวแทนกลุ่มแม่บ้านบ้านหนองผือ หมู่ 6 ขับร้องสรรภัญญะอำนวยพรแก่พวกเราเขต 2 เราก็ได้รับการบายศรีสู่ขวัญจากชาวบ้าน และมีรำเชิญขวัญจากน้องๆ บรรดาลูกศิษย์ของครูพรณี จากโรงเรียนหนองผือวิทยา หลังเสร็จจากการสู่ขวัญผูกข้อมือก็มีการร่วมกันพัฒนาวัด เวลาที่เหลือก่อนเที่ยงครึ่งฉันกลับมารวมคณะและทำงานที่ค้างคา รวมทั้งฟังสาระเพิ่มเติมจากอาจารย์ณฤมลที่บ้าน 202 ก่อนกลับบ้านมาร่วมรับประทานอาหารที่บ้าน 206 ที่มาเยือนบ้าน 203 เป็นการผูกสัมพันธ์อันดีระหว่างบ้าน หลังจากนั้นทุกคนก็แยกย้ายเตรียมแข่งกีฬา บ่ายวันนี้ฉันเตรียมสรุปรงานทั้งหมด ก่อนที่จะจรถูไปดูกีฬาสัมพันธ์ที่สนามโรงเรียนบ้านหนองผือ จำเริญพัฒนา ช่างๆ สนามกีฬามีต้นหญ้าเล็กๆ ออกดอกมีลักษณะคล้ายกระดุมเม็ดเล็กๆ สีขาวขึ้นอยู่เต็ม ฉันจึงใช้เวลาขณะชมกีฬาเก็บดอกหญ้ามาฝาก.....**ฝากหัวใจดวงน้อยๆ ของตนเอง บางคนอาจคิดว่าดอกหญ้าเป็นสิ่งไร้ค่า แต่สำหรับฉันแล้ว ถ้ามีใครสักคนมอบดอกหญ้าที่เก็บมาให้สักกาคงมีคุณค่ายิ่งกว่าดอกกุหลาบช่อใหญ่สักช่อด้วยซ้ำ ดอกหญ้าหลายๆ ดอก เมื่อนำมารวมกันแล้ว จะดูเป็นกลุ่มเป็นพุ่มสวยงามตามธรรมชาติจริงๆ และมีความหมายที่ดียิ่ง.....**ถ้าผู้รับสามารถรับรู้ได้ถึงความตั้งใจของผู้ให้

เวลาทุ่มครึ่งฉันออกจากบ้าน 205 ไปร่วมงานที่วัดได้ชมการแสดงมากมายเริ่มจากซูลู เชิงภูไท ละครสรูปโครงการทั้ง 8 ซึ่งทำได้ดีมาก สลับการแสดงอื่นๆ และเต้นประกอบเพลง สุดท้ายหลังแจกใบประกาศมอบของรางวัลต่างๆ และส่งมอบวิดิทัศน์การออกกำลังกายแบบซึ่กงและนวดไทยให้

ผู้นำชุมชน ตอนท้ายมีรางวัลร่วมกัน ขากลับพวกเราโชคดีมีรถตำรวจอาสาส่งถึงบ้าน 203 พวกเราถึงบ้านเร็วกว่าการเดินเช่นทุกครั้ง จึงได้ประชุมบ้านและมีกิจกรรมรอบกองไฟเล็กๆ จี๊ข้าวเหนียวและเผามันเยื่อ! หมดไปสองอาทิตย์แล้วหรือนี้วันเวลาช่างผ่านไปเร็วเหลือเกิน

วันศุกร์ที่ 22 ตุลาคม พ.ศ. 2542

ทุกคนรีบตื่นเก็บข้าวของเตรียมพร้อม ส่วนฉันยังต้องสาละวนกับการตรวจสอบฉบับที่กัประจําวันของนักศึกษา วันนี้ฉันมีเรื่องที่ต้องขอบคุณการฝึกภาคสนามร่วมๆ ที่สอนให้ฉันเป็นคนรู้จักให้ออกาสผู้อื่นและคิดก่อนพูดมากขึ้น เช่นจากเหตุการณ์เข้านี้ เมื่อฉันเห็นนักศึกษาคนหนึ่งขับมอเตอร์ไซด์ ซึ่งถือว่าผิดกติกาของการฝึกภาคสนามร่วมๆ มีผลต่อการตัดลดเกรดหนึ่งระดับ เหตุที่นักศึกษาประพตติผิดครั้งนั้นก็ด้วยความจำเป็น เนื่องจากมีคนไม่สบาย อากาศไม่ค่อยดี ซึ่งเป็นคุณตาในบ้านหลังที่นักศึกษาไปพักด้วย นักศึกษาจึงต้องรีบขี่มอเตอร์ไซด์ไปแจ้งเจ้าหน้าที่ของสถานีนอมาัย ถ้าฉันไม่ถามไถ่ให้รู้ความและตัดลินเด็กไปก่อน ฉันคงเสียใจแย่

เจ็ดโมงฉันนำนักศึกษาทำซันท์ทำ ประกอบด้วย ดอกมะเขือห้าคู่ เทียนห้าคู่ และเงินที่จะมอบให้ตากับยายพร้อมให้พี่แดงบ้านข้างๆพิธีกรรมนี้เป็นสิ่งดีงามที่ฉันอยากให้นักศึกษาได้สัมผัส หลายคนน้ำตาปรึมรวมทั้งฉันด้วย เมื่อทุกอย่างเรียบร้อยพวกเราได้ถ่ายภาพร่วมกันหน้าบ้านส่งท้ายการอำลาจากปิดฉากชีวิตบรสิฐธิ์ สดใสไร้สิ่งหมอง อีภวาระหนึ่ง

ประธานกรรมการกลาง
 นายศุภเนตร มาตรสงคราม
 นักศึกษา
 สัตวแพทยศาสตร์

ทุกสิ่งล้วนเพื่อใน
 อามเน็งอามโนลจน
 เน็งอนงดที่ออลดตน
 ท้อซัดโกมใจเ็น

มกลชน
 เ็งทั้น
 เน็งยู่เน็งมันตน
 ฉ่าฉั้นอั้นกมล

บันทึกรักสำหรับคุณ

